

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Кафедра загальної педагогіки та дошкільної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

та рекрутації

Юлія Григорівна Юрчук

Протокол № 6 від «19» лютого 2020 р.

№3119022020

ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни

Педагогічна етика вихователя ЗДО

підготовки бакалавра

спеціальності 012 Дошкільна освіта

освітньої програми (спеціалізації) 012 Дошкільна освіта

Програма навчальної дисципліни «Педагогічна етика вихователя ЗДО» підготовки бакалавра галузі знань 01 Освіта, спеціальності 012 Дошкільна освіта за освітньою програмою Дошкільна освіта

Розробники: Ємчик О.Г., старший викладач кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти, кандидат педагогічних наук

Рецензент: Сергєєва В.Ф., доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, кандидат педагогічних наук

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти

протокол № 7 від 27. 12. 2019 р.

Завідувач кафедри: _____ (Семенов О.С.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету педагогічної освіти та соціальної роботи

протокол № 5 від 20.01.2020 р.

Голова науково-методичної комісії факультету _____ (Антонюк В. З.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

1. Опис навчальної дисципліни

Денна форма

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	01 Освіта	Вибіркова
	012 Дошкільна освіта	
Кількість годин/ кредитів 150/5	Дошкільна освіта	Рік навчання – 3
		Семестр 6
		Лекції – 26 год.
		Практичні – 28 год.
ІНДЗ: немає	Бакалавр	Самостійна робота – 86 год.
		Консультації – 10 год.
		Форма контролю: <u>залік</u>

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у студентів моральних цінностей професії вихователя дітей дошкільного віку через засвоєння її нормативних засад, розвиток і саморозвиток професійної етичної культури.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- сформувати усвідомлення важливості етичних принципів та норм у педагогічній діяльності вихователя ЗДО;
- розкрити соціальну значущість дотримання вихователем дітей дошкільного віку педагогічної етики, оволодіння професійно-етичними якостями;
- ознайомлення майбутніх вихователів закладу дошкільної освіти з принципами та нормами педагогічної етики;
- розкрити особливості етичної поведінки в процесі розв'язання педагогічних проблем;
- розвивати навички регулювання власної поведінки в різноманітних ситуаціях професійної діяльності.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

- основні етичні концепції;
- визначення етичних проблем і дилем;

- кваліфікаційні вимоги до професійної діяльності вихователя закладу дошкільної освіти;
- моделі прийняття етичних рішень;
- цінності, принципи, ролі працівника ЗДО;
- існуючі кодекси етики українського педагога;
- особливості професійного спілкування.

вміти :

- визначати професійно важливі якості вихователя, які мають моральну природу.
- досліджувати систему зовнішніх та внутрішніх факторів, що визначають професійну поведінку вихователя ЗДО.
- визначати співвідношення структури особистості педагога з вимогами до його професійної діяльності.
- аналізувати та оцінювати професійну поведінку й діяльність педагогів.
- здійснювати діагностику, самооцінку та регулювання власної професійної поведінки та діяльності.
- оцінювати індивідуальний ступень розвитку норм професійної етики.
- виявляти та аналізувати типові помилки професійної поведінки вихователя ЗДО, що пов'язані з порушенням норм педагогічної моралі.
- виявляти, аналізувати несприятливі фактори та негативні наслідки, помилкові, афектні дії у педагогічній діяльності.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Загальні засади педагогічної етики					
Тема 1. Моральна культура і духовна творчість педагога	11	2	2	6	1
Тема 2. Джерела педагогічної етики	11	2	2	6	1
Тема 3. Предмет, структура, функції і завдання педагогічної етики	11	2	2	7	
Тема 4. Структура моральної свідомості особистості педагога	11	2	2	6	1
Тема 5. Принципи педагогічної моралі	12	2	2	7	1
Тема 6. Основні категорії педагогічної етики	12	2	2	7	1
Змістовий модуль 2. Етика педагогічної діяльності вихователя ЗДО					
Тема 7. Моральна самосвідомість особистості вихователя закладу дошкільної освіти	11	2	2	6	1
Тема 8. Роль і місце вчинку в моральній діяльності вихователя ЗДО	12	2	2	7	1
Тема 9. Співвідношення моральних цілей і засобів у педагогічній діяльності	11	2	2	7	
Тема 10. Мотивація і наслідки моральної діяльності педагога ЗДО	11	2	2	6	1
Тема 11. Вихователь як суб'єкт моральних відносин в ЗДО	11	2	4	7	
Тема 12. Культура спілкування педагога в	12	2	2	7	1

системі моральних відносин					
Тема 13. Етичний кодекс українського педагога	12	2	2	7	1
Усього годин	150	26	28	86	10

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	«Етика вихователя закладу дошкільної освіти» як складова підготовки фахівця дошкільної освіти	8
2	Етичні традиції у розвитку та становленні дошкільної освіти в Україні	7
3	Професійна етика вихователя дошкільної освіти	7
4	Етичні принципи в дошкільній освіті	7
5	Поняття цінностей в етиці вихователя закладу дошкільної освіти	7
6	Професійно-етичний кодекс вихователя закладу дошкільної освіти	7
7	Морально-етична культура вихователя закладу дошкільної освіти	7
8	Особистісно-моральні якості працівника ЗДО	7
9	Проблеми деонтології у діяльності вихователя закладу дошкільної освіти	8
10	Етичні проблеми педагогічної діяльності	7
11	Етикет вихователя закладу дошкільної освіти	7
12	Декларація принципів толерантності	7
	Разом	86

6. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Дисципліна складається з двох змістових модулів. Тому, підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається з сумарної кількості балів: а) поточне оцінювання з відповідних тем (максимально 40 балів); б) підсумкове оцінювання з відповідних тем (максимально 60 балів) за дві модульні контрольні роботи (максимально по 30 балів).

Поточний контроль (мах = 40 балів)														Модульний контроль (мах = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1														Модуль 2		
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2								МКР № 1	МКР № 2	
Т. 1	Т. 2	Т. 3	Т. 4	Т. 5	Т. 6	Т. 7	Т. 8	Т. 9	Т. 10	Т. 11	Т. 12	Т. 13	Т. 14	30	30	100
2	4	4	2	2	4	4	2	2	4	2	2	2	4			

Критерії оцінювання

90-100 балів ("відмінно"). Глибоке оволодіння вузловими питаннями по темах. Системне, усвідомлене використання даної інформації. Встановлення причинно-наслідкових зв'язків між окремими змістовими блоками. Вільна орієнтація і використання

необхідного категорійно-понятійного апарату при розкритті проблеми. Мова чітка і логічна. Здатність до аналітико-узагальнюючого викладу питання, вміння формулювати висновки і пропозиції по суті проблеми.

82-89; 75-81 балів ("добре"). В цілому цілісне, усвідомлене оволодіння матеріалом, віднесеним до даного питання. В окремих випадках рівень засвоєння інформації недостатній.

Аргументація при відповідях на питання, логічність і взаємозв'язок у викладі матеріалу дещо знижені. Відчуває труднощі при відповідях на питання, у формулюванні узагальнень і висновків.

67-74; 66-60 балів ("задовільно"). Фрагментарне, несистемне відтворення інформації. Наводить лише окремі складові питання, без необхідного усвідомлення і взаємозв'язку.

59-1 балів ("незадовільно"). Необхідним категорійно-понятійним апаратом не володіє. Робить безуспішні спроби висвітлення питання на репродуктивному, механічному рівні. Не розуміє суті питання, відповідає не по суті.

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	Зараховано
82 – 89	B	
75 - 81	C	
67 -74	D	
60 - 66	E	
1 – 59	Fx	Незараховано (з можливістю повторного складання)

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Андреев В.И. Педагогический этикет: спецкурс для нравственного саморазвития. Казань: Центр инновационных технологий, 2002. 272с.
2. Блощинська В.А. Етика. Практикум: Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2005. 248с.
3. Бобир О. Етикет учителя: навчально-методичний посібник. К.: Ленвіт, 2004. 192с.
4. Васянович Г.П. Педагогічна етика: Навчально-методичний посібник. Львів: Норма, 2005. 344с.
5. Волкова Н. П. Професійно-педагогічна комунікація: навчальний посібник. К.: ВЦ «Академія», 2006. 256с.
6. Гриньова В. М. Професійна етика як умова успішності трудової діяльності. *Конкурентоспроможність в умовах глобалізації : реалії, проблеми та перспективи* : матеріали І наук.-практ. конф. (Житомир, 26-27 квітня 2007 р.). Житомир, 2007. С. 37-38.
7. Громкова М.Т. Психология и педагогика профессиональной деятельности: Учебное пособие для вузов. М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2003. 415с.
8. Гупан Н.М. Українська історіографія історії педагогіки. К.: АПН, 2002. 223с.
9. Дудник, Н. З. Педагогічна етика: тексти лекцій; Дрогоб. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка. Дрогобич : РВВ ДДПУ ім. Івана Франка, 2012. 164 с.
10. Етика ділового спілкування: Курс лекцій / Т.К. Чмут, Л.Г. Чайка. К.: МАУП, 1999. 28 с.
11. Етика: Навч. посібник / В.О. Лозова, М.І. Панов, А.О. Стасевська та ін. К.: Юрінком Інтер, 2004. 224с.

12. Етика: Навч. посібник / Т.Г. Аболіна, В.В. Єфіменко, О.М. Лінчук. К.: Либідь, 1992. 328с.
13. Законодавство України про освіту : Збірник законів. К.: Парламентське видавництво, 2002. 159с.
14. Левитан К.М. Основы педагогической деонтологии. М.: Наука, 1994. 192с.
15. Мартиненко С.М., Хоружа Л.Л. Загальна педагогіка. К.: МАУП, 2002. 169с.
16. Мільто Л.О. Методика розв'язування педагогічних задач: Навч. посібник. 2-ге вид., переробл. і доп. Харків: Ранок-НТ, 2004. 152с.
17. Народна педагогіка: світовий досвід / Уклад. А.І. Кузьмінський, В.Л. Омеляненко. К.: Знання-Прес, 2003. 134с.
18. Наумчик В.Н., Савченко Е.А. Этика педагога: Учеб.-метод. пособие. Минск: Университет, 1999. 216с.
19. Професійна етика вчителя: час і вимоги / За аг. Ред.. Б.М. Жебровського. К., 2000. 78с.
20. Рогов Е.И, Личность учителя: теория и практика. Ростов-на-Дону: Феникс, 1996. 512с.
21. Романовський О. Г., Серета Н. В., Квасник О. В. Педагогічна етика: текст лекцій для студ. усіх форм навчання спец. "Педагогіка вищої освіти".; Нац. техн. ун-т "Харк. політехн. ін-т". Х. : НТУ "ХПІ", 2011. 58 с.
22. Синиця І.О. Педагогічний такт і майстерність учителя. К.: Радянська школа, 1981. 319с.
23. Сисоєва С.О. Основи педагогічної творчості. Підручник. К.: Міленіум, 2006. 346с.
24. Хоружа Л. Л. Етичний розвиток педагога : навч. посіб. К. : Академвидав, 2012. 208 с.
25. Хоружа Л.Л. Педагогічна деонтологія: навч.-метод. посібник. К.: КМПУ імені Б.Д. Грінченка, 2008. 96с.
26. Чернокозов И.И. Профессиональная этика учителя: Книга для учителей. 2-е изд., доп. К., 1988. 223с.